

Bannið rapport og pornobløðum

Á Bókasavnsstevnunni, sum varð hildin í Havn mikudagin, setti Tóri Skáalum, lærari, fram uppskot um at banna innflutningi av pornobløðum. Hann nevndi m.a. vikublaðið Rapport, sum verður selt í stórum nøgðum í Føroyum.

Tóri Skáalum, sum fíltist á tann nógva innflutningin, segði, at slíkur lesnaður var ósmililigur, dálkandi og skaðilgur fyri fólkasáluna.

— Hetta sigi eg, hóast eg haldi meg vera frisinnaðan, men mær tykir ikki at børn og ungdomur

okkara skulu fáa slíkar ráðar ov viljeðandi upplýsingar, tí seti eg uppskot fram um at banna slíkur innflutningi.

Tóri Skáalum spurdi eftir, hvat lógin sigur um innflutning av fríggjardum porno. Hann segði, at síðan Danmar loyvi fria sølu, er Danmark víða at hoyra í niðursetandi umtali.

— Tað sigst, at prosentallið av t.d. neyðtøkum er fallið, men so kann ein siga, at einki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkurt, segði Tóri Skáalum.

Framhald frá síðu 3

nældu ógvuliga illa, og frá 26—56% nældu yvirhøvur ikki. Tað sigur seg sjálvt, at ein ikki kann vænta góða grøði av tilikari set. Tað er eisini ein royndur lutur, at orsökarnar til vánaligt goymslu-úrslit og at eplini næla illa, oftani er, tí ið heystið var vát.

Flleiri royndir sýna eisini, at eplir tola ógvuliga lítið stoyt og slag, tá ið tað er kalt í veðrinum. Verða eplini tikin upp ella skild, tá ið tey eru kold, kunnu tey lættliga fáa skaða uttan at ein beinleiðis sær tað á teimum. Tað eru nógvir, ið mæla til, at lata eplini fáa eina hita uppá 10—12 hitastig, áðrenn ein t.d. byrjar at skilja. Eisini eigur ein at rokna við, at jørðhitin ikki eigur at fara niður um eini 8 hitastig, tá ið tikið verður upp.

Meðan eplini verða goymd, kann nógvi ymisk spilla koma í, sum ein ikki beinleiðis sær, men sum kann gera stóran skaða, t.d. um ein skal brúka nakað til set. Tær mest vanligu spillurnar eru hita- og kuldaskaði. Av og á kann ein siggja, at eplir eru meiri og minni myrk innan, og er orsøkin oftast, at eplini hava havt tað ov heitt, ella rættari er orsøkin, at eplini hava fingið ov lítið av luft. Er hitin í goymsluni ov stórur, anda eplini meiri (tey brúka luft og geva m.a. vætu frá sær), og er ventilasjónin vánalig, verður øll luftin brúkt og tað verður mest av koldioksyd, t.v.s. at eplini beinleiðis kvalast. Innan verða eplini fyrst grálíg, brún ella reyðlitt, og at enda svart og holat innan. Verða tilik epli brúkt til set, kann úrslitið verða tað, at tey als ikki næla ella at nálarnar, ið koma, verða tunnar sum træðrir og eru virðisleysar. Tí er altíð gott, um ein hevur umstøður at leggja setina at næla, soleiðis at henda óvissan ikki er til staðar.

Tá ið goymsluhitin nærkast 0 hitastigum, byrja eplini at gera stívlis til sukur. Eplini fáa ein sötan smakk og eru ikki væl-hóskandi sum mateplir. Um hitin ikki fellur niður um 0 hitastig, so kunnu eplini hóast hetta væl nýtast sum set. Undantikið er tó okkurt eplaslagið t.d. Alpha (tonkur heilsola hevði set av hesum í vár), sum ikki eigur at goymast í kulda niðan fyri 4 hitastig. Yvirhøvur kunnu eplir annars tola fleiri kuldastig

(3—4), bert tey liggja í frið til tað verður heitari aftur, og kunnu tá væl nýtast til matna, men ein má fráráða at nýta hesi til set, av tí at tey kunnu næla ógvuliga illa og ójavnt.

Frægest er at goyma eplini í trækkossum. Teir kunnu vera um 80 cm í fyrkant og tað sama høgir. Veggirnir eru tættir, meðan rimar eru í botninum, og hesin má ikki liggja heilt niður at gólvinum, men einar 10 cm uppi frá. Er eplakassin tættur og tiskil ventilasjónin lítill og eingin, vilja tey ovastu eplini næstan altíð vera vát, og av tí at hin heita og váta luftin í neðra í kassanum fer upp eftir og motist við kaldari luft hægri í kassanum. Tann heita luftin verður tí avkold og gevur vætu frá sær. Á tilikum vátum eplum hava rotbakteriur bestu vakstrarlíkindi. Kassin eigur at standa turrt, myrkt og kalt (helst eini 2—6 hitastig). Hann má ikki standa soleiðis, at hann fær beinleiðis trekk. Best er um hann kann standa í einum turrium og koldum av kjallara, har eitt vindeygja kann standa opið.

Er veðrið vátt, tá ein tekur upp, eiga eplini at breiðast á kjallaragólvið at torna í ein dag, soleiðis at tey eru mest móguliga rein at koyra í kassan. Tá eigur ein samstundis at skilja skodd og spilt epli frá. Handfar eplini varisliga. Lat eplini liggja javnt í kassanum. Er rúgvæn hægst í miðjuni ella úti við onkran vegg, vil tað mesta av ventilasjónsluftini fara út har sum rúgvæn er lægst, og tiskil fær ein eina ójavna ventilasjón, og lítla ventilasjón, har rúgvæn er hægst.

Eplini kann ein fjala við hessian (juts-sekkir), men lat ikki sekkarnar liggja beinleiðis niður at eplunum, av tí at tann heita og váta luftin, ið kemur upp úr eplarnígvuni ger sekkirnar vátar, og liggja hesir niður at, verða eisini tey ovaru eplini vát, og er vandin fyri spillu tá stórri. Leggjið nakrar raftir undir ella fest sekkirnar í krubbukant. Gjøgnum veturin eiga eplini at verða skild 2—3 ferðir. Bein burtur øll meiri og minni rotin epli, handfar eplini varisliga, og frægest er, um ein kann hava hægri hita í rúminum, tá ið hetta arbeidið verður gjørt.

Hoyvík 18. oktober 1976

H. Wardum

kring oyggjarnar

Vilja hava landsstýrið at mótmæla kvotuni

— Vit eru til reiðar at samráðast við danir, sigur lögmaður

Á fundinum, sum nýstovnaða felagið Nótaskip hevði við landsstýrið mikudagin, legði felagið dent á, týðningin av, at landsstýrið tekur avgerð tess um ikki at mótmæla teirri seinastu sildakvotuni í Norðsjónum upp til nýggja viðgerð. Nótaskip skjeyt upp fyri landsstýrinum, at tað leggur trýst á danir, um at teir lata burtur

av teirra kvotu, sum Nótaskip sigur, at føroyingar eiga rættin til.

— Vit hava onga sild eftir at veidda, men hava eina brislíngakvotu upp á 8.000 tons. Vónandi røkkur hon í nakrar dagar, sigur Eiler Jacobsen, sum annars heldur, at tað fíggjarliga hevur gingið væl hjá teimum flestu sildaskipunum í ár.

Fallandi prisir á rekjum

Útflutningurin av rekjum higartil í ár hevur verið tvær ferðir so stórur samanborið við sama tíðarskeiði í fjór.

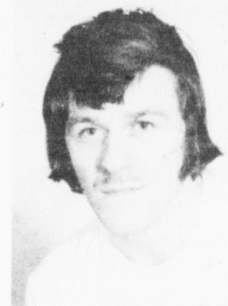
Í ár eru útflutt eini 6.000 tons imóti 3.000 tons í fjór.

— Men samstundis eru prisútlitini ikki góð, sigur Birgir Danielsen, fiskasølustjóri. Hann sigur orsøkina vera, at útbúið av rekjum er vaksið nógva seinastu árin, samstundis sum kappingin við føroyingar er vorðin harðari.

— Prisirnir eru fallandi, men ein tryggari prislega kann væntast á nýggjárið, tá lítið verður veitt av rekjum, sum tá hava góða góðsku, sigur fiskasølustjórinn.

Birgir Danielsen upplýsir, at meðan prisurin í lotuni er einar 8—10 kr. kilo var rekjurprisurin hesa tíðina fyri trimum árum síðani einar 12—14 kr. kilo.

Her er maðurin!

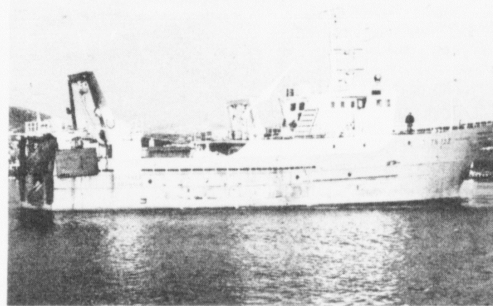
Hetta er maðurin, sum hevur upfunnið agnskeringsmaskinuna, sum SOSIALURIN umtalaði í seinasta blað. Tróndur Sørensen, sum er úr Hvannasundi, sigur, at agnskeringsmaskinan verður væntandi klár at framleiða í november, tá Teknologisk Institut í Keypmannahavn verður liðugt við klárgeringina til framleiðsluna.

Tróndur Sørensen ætlar at framleiða maskinuna í Fuglafirði saman við Esmar og Martin Simonsen.

Størri framleiðsla í ár

Rávøruframleiðslan á flakavirkjunum og framleiðslan av saltfiski hevur verið munandi størri í ár enn í fjór.

T.d. hava flakavirkirni framleitt eini 2.500 tons meiri av rávøru í ár enn í fjór, meðan saltfiskaframleiðslan í ár hevur verið eini 2.000 tons størri enn í fjór.

Til reiðar

ATli Dam, lögmaður, sigur, at landsstýrið er til reiðar at samráðast við danir innan fyri ein ávísan karm.

— Men eg meti ikki, at tað eru stórir móguleikar tað, sum eftir er av hesum árinum, sigur lögmaður. Hann sigur sáttmáli er um veiðuna eftir sild í Norðsjónum, og at tað kann standast vandi av, um øll londini, sum eru bundin av hesum sáttmála, avger at veidda fritt.

— Tað sama vildi verið hjá okkum, um Føroyar mótmæltu teirri seinastu kvotu-

ni. Eitt mótmæli kundi móguliga verið ein lótuvinningur hjá okkum hesar báðar mánaðirnar, sum eru eftir av árinum, meðan tað kundi komið okkum aftur um brekkur seinni, sigur lögmaður, sum leggur dent á, at vit framhaldandi sleppa at veidda í Norðsjónum.

— Hendir tað, at føroysk skip fara út um tað, sum sáttmálin fyriskrivur, sum t.d. at veidda fritt, so verður tað helst lögreglan, sum kemur at taka sær av spurninginum, sigur lögmaður.

Jehova vitnini ókisstevnu

Um vikuskiftið skipar Jehova vitnini fyri sonevndari ókisstevnu í Havn. Tilsamans einir 150 luttakarar verða á stevnuni, sum verður hildin í Lærarskúla'høllini.

Á stevnuni verða fyrilestrar, samrøður og sýningar. Í

tíðindaskrivi frá Jehova vitnunum í Føroyum verður sagt, at við fyrilestrinum Ger tú tað, Guð krevur av tær er stevnan komin í hæddina. Hesin fyrilestrurin, sum er almennur, verður sunnudagin.

Bókasavn í egin hølir

Bókasavnið í Klaksvík fær nú síni egna hølir. Hetta upplýsti D. P. Danielsen, mentaráðharri á bókasavnsstevnunni mikudagin.

Klaksvíkar býráð keypti fyri stuttum handilshúsin hjá Kjølbro, sum bókasavnið skal hava.

D. P. Danielsen segði, at bókasøvnini høvdu havt ringar umstøður at arbeiða undir, men við bókasavnsstevnunni frá 1968 vóru móguleikarnir betri. Hann nevndi, at tá eitt savn kemur uppá 10.000 bind eigur viðkomandi kommuna at útvega savninum egin hús.